

KUKAVICA.

Václav Kosmák — Jožef Gruden.

Bilo je proti koncu rožnika. Šel sem z lovčem Pogodinom nekoliko pogledat v gozd. Lezla sva po visokem obronku, porastlem z gostim grmovjem. Kar me prime lovec za ramo, drugo roko pa iztegne kvišku:

»Pst! Stojte. Kaj pa je to?«

Dva palčka sta poletavala s tesnobno naglico semtertja, a iz grma je bilo slišati gladni: »Sip, sip!« Lovec je natezal vrat, uprl nekoliko pogled v grm, pa zaklical: »Bog mi grehe odpusti; ti revčki imajo v gnezdu zopet kukavico.«

»Kako to?« sem začudeno vprašal.

»No, kaj tega ne veste? Kukavičja drhal si ne dela gnezd; a samica znese jajca v gnezdo malih ptic. Gorje tistem u gnezdu, kamor je znesla svoja jajca. Izprva stara niti ne opazita, ker kukavičje jajce ni kaj prida večje kakor njih lastna jajca in je običajno tudi take barve. Reveži sede na njih tako verno kakor na svojih lastnih, in kadar se mlade kukavice izvale, jih pitata kakor svoje otroke. Ali kmalu se jim odpro oči. Kukavica žre za tri, za štiri druge, no pa tudi raste tako. Ko nima v gnezdu prostora, se začne sukati in izrine mladiče drugega za drugim iz gnezda in venomer vrišči: »Sip, sip!« Uboga stara je kar ne moreta nasititi. Tako uniči en nepridiprav celo gnezdo. Le pojrite pogledat.«

Šla sva bliže h gnezdu in lovec mi pokaže mlado kukavico. Iztezala je veliko golo glavo, odpirala kljun in kričala od lakote. Njeno kričanje je stara palčka tako plašilo, da sta ji na vse kriplje hitela znašati hrane za njeno vedno odprto žrelo. Palček mladiček je iztezal in odpiral v kukavico svoj mali kljunček, dva bratca sta pa ležala pod gnezdom na tleh — kukavica ju je potisnila iz gnezda — ali kakor je bilo videti, se stara nista zmenila ne za svoja mrtva otroka na tleh, ne za onega, ki je od gladu umiral, ampak sta nosila samo tujemu požrešnemu kričaču.

OB ČASU VOJSKE.

Krvave dolge bojne so planjave
in žalostni premnogi so domovi,
na bojnem polju — oti in sinovi. —
Gospod, Ti vojvoda vseh bojnih čet,
Ti bodi naša bramba, naša moč,
rešitev bodi naša in pomoč!
Mi grešniki hudó smo Te žalili

in z grehi vnovič Te na križ pribili,
zato smo strašno kazeni zaslužili,
Gospod odpusti in se nas usmili! —
Pokorni bomo v vsakem Ti trpljenju,
pokorni tudi solnčne dni —
vsekdar naj Tvoja volja se zgodi!

Turjaški.

